

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Autoriteti i Konkurrencës i Republikës së Kosovës

Autoritet za Konkurenciju Republike Kosovo - The Competition Authority of the Republic of Kosovo

Nr. 60/2022

Datë: 23.12.2022

Mbështetur në, nenin 11 paragrafi 1 me nën paragrafët 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, dhe 1.6, neni 28, neni 33, neni 34, neni 35, neni 36, neni 38 si dhe neni 54, paragrafi 2 me nën paragrafin 2.1 i Ligjit Nr. 03/L-229 për Mbrojtjen e Konkurrencës dhe neni 2 paragrafi 2 i plotësim ndryshimit të Ligjit 04/L-226 për Mbrojtjen e Konkurrencës, Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës, duke vepruar sipas kërkesës të datës 28.02.2022 me Nr. protokoli 71/22-01/H, nga Zyra e Regullatorit të Energjisë – ZRRE, me seli në Prishtinë, ka kryer shqyrtimin paraprak të hetimit lidhur me dyshimin e arsyeshëm se ndërmarrja Hidroekonomike Ibër Lepenc, ka Abuzuar me Pozitën Dominuese, andaj Komisioni i Autoritetit të Konkurrencës i Republikës së Kosovës, në mbledhjen e mbajtur me datën 23.12.2022, nxjerr:

KONKLUZION

për fillimin e procedurës hetimore ndaj:

- I. Ndërmarrja **Hidroekonomike Ibër Lepenc SH.A.** – Shoqëri Aksionare, me numër unik identifikues: 811280015 me adresë: Prishtinë, 13, Sheshi Bill Klinton, për shkak të dyshimit të arsyeshme se e njëjta ka abuzuar me pozitën dominuese.
- II. Autoriteti i Konkurrencës kërkon nga ndërmarrjet e lartcekura, si në diapozitivin I të këtij konkluzioni që në afat prej **30 ditësh**, t'i sjellin në zyrat e Autoritetit këto, dokumente:
 - a) Informatat e biznesit (Certifikatën e regjistrimit, Informacionet e biznesit dhe Certifikatën e numrit fiskal);
 - b) Pasqyrat financiare për vitet, 2020, 2021;
 - c) Kontrata 01-2986 të datës 21.12.2020;
 - d) Kontrata Nr. 01-954-EFET” dhe aneks kontrata e 2019-2020
 - e) Dosjen e lëndës, korrespondencat me shkrim (e-mail) ndërmjet viteve 2019,2020,2021
- III. Në rast se pala në procedurë nuk i dorëzon komentet dhe dokumentet e kërkuara si në dispozitivin II të këtij konkluzioni apo dorëzojnë dokumente të pa-sakta apo të rreme, Autoriteti do të konstatojë shkeljen e këtij ligji dhe do t'u shqiptojë palëve sanksionin administrativ deri në 1% të qarkullimit vjetor të vitit paraprak dhe pastaj do të vazhdojë procedurën hetimore duke i përdorur mjetet tjera ligjore të përcaktuara me Ligjin për Mbrojtjen e Konkurrencës.

IV. Ky konkluzion hyn në fuqi ditën e nënshkrimit nga ana e Komisionit.

A r s y e t i m

Autoriteti i Konkurrencës, më datë 28.02.2022 ka pranuar kërkesë me Nr. protokollit 71/22-01/H, nga Zyra e Regullatorit të Energjisë – ZRRE, me seli në Prishtinë.

ZRRE ka kërkuar nga AKK që të vlerësojë çështjet e konkurrencës përkitazi me Kontratën 01-2986 të datës 21.12.2020, e lidhur ndërmjet Ndërmarrjes Hidroekonomike “Ibër Lepenci” SH.A. (HC Ujmani) dhe Kompanisë “Future Energy Trading and Exchange Dynamics” sh.p.k., pasi që kjo kontratë pretendohet, se shkelë rregullat e tregut të energjisë, në Republikën e Kosovës, sipas nenit 22 dhe 23 të Ligjit për Energjinë, me numër 05/L-08, dispozita të cilat, kërkojnë adresimin e çështjes në AKK, për të shqyrtuar rastin. Pretendimet e ZRRE-së kanë të bëjnë me kriteret e vendosura në ankandin e hapur nga Ibër Lepenci, kritere që sipas ZRRE-së, kanë kufizuar tregun duke i pamundësuar shumë Operatorëve Ekonomik, pjesëmarrjen në këtë ankand.

PALË NË PROCEDURË:

Palë në procedurë, të zhvilluar nga Autoriteti i Konkurrencës konsiderohet ndërmarrja;

1. Hidroekonomike Ibër Lepenci” SH.A. – Shoqëri Aksionare, me adresë: Prishtinë, 13, Sheshi, Bill Klinton.

PËRSHKRIMI I GJENDJES FAKTIKE:

Ndërmarrja, Hidroekonomike “Ibër Lepenci” SH.A, është ndërmarrje publike me aktivitetin ekonomik në prodhimin dhe shitjen e energjisë elektrike, e licencuar nga ZRRE. Kjo ndërmarrje meqë është publike obligohet, me Ligjin për Kompanitë Publike, që për të gjitha aktivitetet ekonomike të shitblerjes, t’i nënshtrohet procedurave sipas Ligjeve në fuqi dhe e njëjta trajtohet, si Autoritet Kontraktues. Në kuptim të Ligjit 04/L-226 plotësim ndryshimi i Ligjit 03/L-229 për Mbrojtjen e Konkurrencës, Ndërmarrja Publike, Ibër Lepenci SH.A., trajtohet si ndërmarrje e cila, kryen aktivitet ekonomik, sepse e njëjta është e themeluar sipas, Ligjit 06/L-016 për Shoqëritë Tregtare.

Andaj, nga sa më lartë, Ligji 04/L-226 plotësim ndryshimi i Ligjit 03/L-229 për Mbrojtjen e Konkurrencës, trajton ndërmarrjet, qoftë ndërmarrje publike, private apo organ shtetëror, atëherë kur angazhohen në aktivitete ekonomike, citojmë, neni 2 paragrafi 2: “Ndërmarrje - çdo aktivitet biznesor, pavarësisht mënyrës së organizimit ose formës së menaxhimit, ndërmarrësi publike e themeluar për kryerjen e aktiviteteve për interes publik si dhe çdo person tjetër fizik ose juridik apo autoritet shtetëror që kryen aktivitet ekonomik pavarësisht se a konsiderohet apo jo subjekt afarist”.

Autoriteti, dyshon se, procedura e tregtimit të energjisë elektrike, që është bazë për mënyrën e prokurimit të energjisë elektrike, nuk parasheh kontratën kornizë për tregtimin afatgjatë dhe po ashtu shpalljen që HC Ujmani, ka bërë, nuk është kërkesë për themelimin e kontratës kornizë (siç është në brendësi të dokumentit), por për pjesëmarrje dhe para kualifikim (siç është në titull të dokumentit). Pra derisa procesi është konsideruar si kërkesë për pjesëmarrje në para kualifikim, në brendësi të dokumentit (shpalljes) trajtohen, që nuk i përkasin këtij procesi.

Autoriteti, dyshon në tri çështje, të cilat përmbajnë kritere diskriminuese për palët tregtare që veprojnë në të njëjtë treg me tregtinë me energji elektrike e ato janë:

1. Kërkesat e përshtatshmërisë profesionale, ku kërkohet dëshmi nga ofertuesit që pala tregtare, është palë përgjegjëse balancuese, në tregun e energjisë në Kosovë”
2. Kërkesat mbi gjendjen ekonomike financiare“ ku kërkohet që, qarkullimi vjetor OE, gjatë tri viteve të fundit ka qenë në vlerë, së bashku në të tri vitet, prej jo më pak se 7,940,250.00 Euro.
3. Kërkesat mbi mundësitë teknike dhe/ose profesionale ku kërkohet që, Operatori Ekonomik duhet të prezantojë Listën e Referencave të Kontratave të Ekzekutuara me sukses, lidhur me tregtimin e energjisë elektrike gjatë periodës nga 31.10.2017 deri më 01.11.2020, duke specifikuar emrat e klientëve dhe sasitë me vlerë minimale të barabartë me 225000 Mwh (Megawat për orë).

Autoriteti, gjatë shqyrtimit paraprak të hetimit në tregun e prodhimit dhe shitjes e energjisë elektrike në territorin e Republikës së Kosovës, në bazë të informatave preliminare që posedon, ekziston dyshimi i arsyeshëm se: Ndërmarrja Hidroekonomike Ibër Lepenc SH.A. – Shoqëri Aksionare, ka **Abuzuar me Pozitën Dominuese për shkak se:**

1. Në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë ka vendosur çmimin jo real të blerjes apo shitjes, ose kushte tjera të pa drejta tregtare;
2. Ka kufizuar prodhimin, tregjet ose zhvillimin teknologjik në dëm të konsumatorëve;
3. Ka zbatuar kushte të ndryshme të transaksioneve për punët e njëjta me ndërmarrjet tjera duke i sjellë ato në një pozitë të pafavorshme në raport me konkurrencën;
4. Ka lidh kontrata, me kusht që subjektet kontraktuese të pranojnë detyrime shtesë;
5. Ka vendosur çmimet ose kushte tjera, që kanë si objekt ose si pasojë pengimin e hyrjes ose nxjerrjen jashtë tregut relevant të konkurrentëve të veçantë ose të një produkti të tyre;
6. Ka refuzuar hyrjen së një ndërmarrje tjetër, duke i dhënë një shpërblim të përshtatshëm në rrjetin ose në infrastrukturat e ndërmarrjes me pozitë dominuese, nëse ky refuzim i përdorimit të rrjetit ose të infrastrukturave pengon ndërmarrjen tjetër të veproje si konkurrent i ndërmarrjes me pozitë dominuese.

Andaj, nga sa u tha më lartë, Komisioni i Autoritetit të Konkurrencës i Republikës së Kosovës, duke u bazuar në nenin 36 të i Ligjit Nr. 03/L-229 për Mbrojtjen e Konkurrencës, vendosi si në dispozitiv, të këtij konkluzioni.

Këshilla juridike: Kundër këtij konkluzioni për fillimin e procedurës hetimore nuk është e lejuar ankesa as padia për inicimin e konfliktit administrativ.

**AUTORITETI I KONKURRENCËS
KOMISIONI**

(*Binaku*)

Neime Binaku - Isufi

Kryetare

()

Kaltrina Sela

Zv. Kryetare

(*Nafije*)

Nafije Osdačaj

Anëtare

(*Stublla*)

Besim Stublla

Anëtar

Me këtë KONKLuzion të njoftohen:

- *Palës në procedurë*
- *Arkiva*